

Előfizetési árak:

Egész évre 10 frt — kr.
Félévre . 5 „ — „
Negyedévre 2 „ 50 „
Egy óra 1 „ — „
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik mindennap,
vasárnap kivételével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség

és

Kiadóhivatal:

FT-piacz, Simonffy-ház
a városházával szemben

Hirdetések a legmérsé-
keltebb árszámítás mel-
lett vétetnek fel.

Nemzeti kulturánk és Szapáry Gyula gróf.

Debreczen, okt. 17.

Legféltebb kincsünk a mi kulturánk, melyet megőrizni akarunk idegen befolyások, idegenek erőszakos támadásai ellen és elszivleljük inkább azt a vádat, hogy a sovinizmusban a végtelenség elme gyűnk, nehogy megtámadott mentesvárunknak legkisebb részén, bátyáink legcsekélyebb nyilásán is behatolhasson az a minősíthetetlen támadás, melyet nemzeti kulturánk, sőt nemzeti fennállásunk ellen a hazánkban élő nem magyar nemzetiségek intéznek.

Mindaddig, míg nyílt ellenségekkel van dolgunk: lebecsátjuk a sisakrostélyt és harcolunk szívvel, lélekkel, meggyőződésünk és hazaszeretetünk hatalmas fegyverével és nem kell tartanunk attól, hogy ellenfelünk cselvágásai ellenében fedetlenül maradunk.

De midőn ellenünk, nemzeti kulturánk ellen olyanok támadnak, kik szemben velünk és szemben az ország legizmosabb fenntartó oszlopával: a hatalmas néppel, adják a magyar hazafit: akkor erős küzdelmet kell fölvennünk és sajnos, számítanunk kell olyan elemekre is elleneseink sorában, a kik nem áttalanak belekapaszkodni általános nemzeti haladásunk szekere kerekeibe.

Jász-N.-Kun-Szolnok megye tegnapi közgyűlésén Szapáry Gyula volt magyar

miniszterelnök és több nagy uradalom birtokosa, — a mint azt lapunk tegnapi számának táviratai között jeleztük, — a magyar nemzeti kulturával szemben fényes áldozatkésztséget tanusított.

Arról volt ugyanis szó, hogy az 1893. október 9. iki megyegyűlésen a magyar nemzeti kultúra előmozdítására, Gyömörey Félix indítványára, tíz egymásután következő esztendőre megszavazott egy százezer pótdátot csakugyan kiveszék-e?

Többen nagy lelkesedéssel csatlakoztak a megye főjegyzőjének azon indítványához, hogy ez ügyet végleg rendezni keli, mert különben a megye hazafias áldozatkésztségeről szégyenletes szegénységi bizonyítványt állít ki.

Ekkor gróf Szapáry Gyula emelt szót; megható ékesszólással bizonyította be, hogy a megye 1893-iki határozata tulajdonképpen nem is határozat, mert a magyar nemzeti kulturára alapítványt egy megye nem tehet. Majd hivatkozott az adózók nyomorára, a kiktől embertelenség követelni, hogy a nemzeti kulturára dobálják oda filléreiket. Végre nagy pátoszszal azt bizonyította, hogy a megye nem lesz hűtlen önmagához, ha fel is adja az egykor nagy lelkesedéssel proklamált elveket. A közgyűlés elhitte azokat, amiket a nemes gróf mondott és a nemzeti kultúra céljaira szánt pótdátó kivetését tartalmazó tavalyi határozatát egy esztendei megfontolás után visszasiivta.

Bármily sajnósak találjuk is ezt a

visszaszivó határozatot olyan megye törvényhatóságától, a mely megye magába öleli a tiszta magyar Nagyknuságot és tagjai sorában ott diszeleg a hazafias gazdag Jászság: megbocsáthatlan büne ez első sorban Szapáry Gyula grófnak, a volt miniszternek.

De hiszen nem is várhattunk volna tőle egyebet, mint a régi elfogultságot a nemzet ideális céljai iránt, mely megismerve az ő nagy gyöngéit — szépen elejtette. Az a Szapáry Gyula gróf, a ki nem küzdött ily erélyesen a kor szabadelvű kivánalmainak érdekében; az a Szapáry Gyula gróf, ki szövetséget kötött a reakcióval; az a Szapáry Gyula gróf, a ki ölelgetődzik a pópákkal és dászkalokkal: az a Szapáry Gyula gróf csak következetes maradt önmagához, midőn elébe fekiúdt nemzeti kulturánk gyors haladásának.

De a mint elsöpörte utjából nemzeti haladásunk a többi akadályt, úgy nem árthat annak sem Szapáry Gyula, sem a a dicső megye határozata. A korszellem óriásának ezek a törpék csak gyöngé falatok.

Katona Imre.

— Belföldi hírek. (Az új ország ház) folytatólagos építési munkálataira a jövő év folyamán kerek számban nyolcszáz ezer forintot fognak fölhasználni — (A csevedőrség szaporítása.) A belügyi költségelirányzat e címen 382.764 frt többletet kér az országgyűléstől. — (Bassó Budapest en.)

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

Alkudni szerelemre . . .

(Ahoz)

Alkudni szerelemre,
Leányka, nem lehet,
E szó: „Szeretlek!“ még nem
Köt össze szíveket.

A napi csevegés közt,
Vagy véletlen talán,
Ajkamra jó e mondat:
„Szeretlek szép leány!“

Ne higgy te akkor nékem . . .
Az még nem szerelem.
Az inkább annyi csak, hogy:
„Be szép vagy, édesem!“

Csak elragadtatás az,
Mít bájos két szemed,
Viruló arcod, ajkad
Szavakba késztetett . . .

Hideg h a r a n g z u g á s c s a k
„Szeretlek!“ ez a szó,
A templom, a szív csendes,
De ez az üdvadó.

S ha egykor még — ki tudja —
Te azt megértheted,
S szívem fölött szelíden
Megnyugszik kis fejed;

Es szóvalán ajakkal
Öllek, édesem,
S egy csókban összefonunk: —
Ez lesz a szerelem.

F—r G—a

Pillangó-szív.

Szép Alice volt első szerelmem,
Bájos Lenóra második,
Az elsőt hat hétig szerettem,
Utóbbit meg négy hónapig.

Aztán Szeréna jött a sorba,
Ő volt reményem, mindenem,
De megvallom, habár habozva,
Hűtlen lett hozzá is szívem.

Oh mert egy bájos, szőke lányka
Mosolygó arcza elbűvölt,
S ha néztem őt merengve, vágyva,
Egy pillantása majd megölt.

Szabályosan kimért sorokban,
Dal irtam hozzá, epedőt,
Az éjszakákat átzokogtam,
Oh, jaj nagyon szerettem őt.

De a vég nincs meg énekemben,
A dal megakadt hirtelen,
Hűségre látom nem születtem,
Elváltunk hát szép csendesen.

Vád nélkül egy hangot se ejtve,
De miért mondanám tovább,

Borítsa rád, szívem szerelme —
Felejtés sűrű fátyolát.

S gondatlanul, könnyelműn é ve,
Szerettem még sokat-sokat,
Míg végre ob te szépek szépe,
Eszményem föltaláltalak.

S érzem megnyílt a menny felettem.
Ragyogó álmom, angyalom,
S szeretlek, mint még nem szerettem,
Hogy meddig? meg nem mondhatom!

Baló Tasziló.

Sötét lap.

— Irta: Vértesy Gyula. —

A Karády Laczi öngyilkosságáról beszélgettünk.

A tiszteletes ur egyszerűen isten jósága ellen való megbecsáthatlan bűnnek minősítette azt, hogy ha egy ép testű, egészséges, szép fiatal ember, aki előtt tárva áll a jövő, — eldobja magától az életét, melyet isten kezéből kapott.

Steinitz ur, a Konyáry grófok bérlője pedig azt mondta, hogy a gentry-fajnak az már véreben van, hogy henczezni akar a halálával is. Karády Laczi is félmilliót kapott volna a feleségével, ur lehetett volna, de nem kellett neki. Inkább meghal koldusán, csak ne kelljen a vén pékmester-após kegyelméből élnie.

Az osztálymérnök ur szerint Laczi bolond

Basso Arnoux dr., Kossuth Lajos volt turini háziorvosa állandó telepedés céljából Budapestre érkezett.

— Külföldi hírek. (Az osztrák képviselőházban) Piener pénzügyminiszter beterjesztette az 1895 év államköltségvetését. — Az előirányzat szerint a kiadások összege 636.527.870 frtra a bevételek pedig 638.985.577 forintba rúgnak. A fölösleg tehát 2.457.707 frt. — (A belga választások) vasárnap voltak Belgiumban, az első választások az általános szavazatjog alapján. A választásoknál a mérsékelt liberális nagy veszteséget szenvedett. — A szabadelvűiek helyeinek egyrészt a szociálisták hódították el. A katolikus párt megtartotta a többséget és kormánypárt marad. — (A czár) állapotáról az utóbbi napokban érkezett hírek meggyugtalan hangzanak. Az általános gyöngeségi érzet azonban folyton tart. — (A koreai háború) Pekingben császári rendelet jelent meg, mely szerint a kínai kormány teljes felelősséget vállal az idegenek védelméért.

Mikor még a drávántuli megyék magyarul leveleztek.

Debreczen, okt. 17.

Eppen most irták a lapok, hogy a közoktatásügyi miniszter felhívta a temesvári g. keleti püspököt: levelezzen magyarul a hatósága alá tartozó egyházközségekkel, mert hiszen *Temesvármegye* közigazgatási nyelve is magyar már husz esztendő óta.

Bizony nehéz küzdelmeket is kell kiállania ennek a mi szép magyar nyelvünknek, az állam hivatalos nyelvének s mennyi ellensége volt és van, hogy egy ősi magyar vármegye is ahol négyszáz évvel ezelőtt a nagy Hunyadi család volt az ur, csak husz év óta használja hivatalosan, a közigazgatásban.

Holott ötven évvel ezelőtt magyar szó hangzott még a drávántuli vármegyei székhelyeiben is. Amikor az anyaországhoz tartozóknak számították magukat Verőcze, Szerém és Pozsega vármegyei; a mikor még a drávántuli nemesség büszke volt arra, hogy — magyar.

Ebből az időből Debreczen város levéltárában is van írott emléke a Drávántul magyarságának, Szerém vármegye magyarul írott megkeresése Debreczen város tanácsához, melyet a tervezett Vukovár fiumei vasut támogatása végett küldött ide.

Az érdekes, a hazafiság melegétől áthatott levél így hangzik:

„Nemes Városi Tanács!

Hatóságunk kebelében a Vukovár Fiumei Vasut létesítésére egy Társaság alakult, mely nagyszerű vállalatának életet és sikert biztosítandó, megkeresett bennünket, hogy kibocsájtott felszólításait és nevezetes összeggel megkezdett aláírási iverit a közös hon minden Törvényhatóságával közölve, azokat és általok a *Haza* minden rendű polgárait ez üdvös célhoz tetteles járulásra hívják fel.

Mely megkeresését hazafiai öröm érzet és szíves kötelességbeli készséggel fogadván, midőn az említett felszólítást és aláírási iverit alatt ide zárva kegyetekhez ezennel által tesszük, nem célunk a vállalat szükségességét okok felhordásával mutoztatni és kivívni — megmutatta és ki vitta már az önmagát s kegyetek hazafiai keblé melegénél kétségkívül oly szilárd meggyőződést ért, hogy azt most már támogatni szerénytelenség és megbántás merénye nélkül bizonynyal nem is lehet.

Minden mellette emelkedő szózatunkat tehát csupán azon buzgó kérésben pontosítjuk össze hogy ne negedjék kegyetek emez áldásteljes fejlődésnek indult *nemzeti productiv* erőt, melyro *e szegény hazának* oly nagy szüksége van, gyenge csirájában a részvétlenség öldöklő fagya által elsorvadni.

Hisz e közadást termő nagyszerű vállalat a vállalkozók magán érdekeinek is kedvező kilátásokat biztosítván, midőn mi annak pártolását kérjük, nem kérünk áldozatot, hanem csak annyi kis részvételt, bár *közanyánkert, a Honért*, mennyit a leghidegebben számító önzés sem tagadhatna meg.

Ennél fogva tehát reméljük, hogy kegyetek nem fognak késedelmeskedni e vállalat hazafiai keblükbe fejlődni, ápolni, gyamolítani, növelni s bennünket buzgó kérésünk eredménydus sikeréről becses tudósításokkal hova hamarabb megörvendeztetni. Költ stb.

Szerém megye közönsége.

Debreczen város közönsége e felhívást hazafiai örömmel fogadta s beismerte e vállalat

országos fontosságát, — de minthogy a városi közpénztár az időben nagyon kivolt merülve, — a maga részéről nem jegyezhetett részvényeket; — hanem küldöttséget bizott meg aláírók gyűjtésével s ugyan annak utasításul adta azt is, hogy javaslatot tegyen arra nézve, a város mimódon vehetne részt a vasut létesítésében.

De hogy e megbízatásnak mily eredményt Debreczenben — annak nyomát meg találjuk. A közbejött politikai rázkódások a vasut építését is — mint több más közhasznu törekvést — meghisították.

Debreczeni élet.

V.

Unatkozó menyecske.

— A legújabb válóper titka. —

Hej! Szeretem én Debreczent! Itt mindennap akad valami friss pletyka, amolyan pikáns, élénk és ingerlő igaz, hogy roppant nagy itt a titkolódzás, tehát mindent megtud az ember azonnal.

Ismét egy újabb érdekes esetet fogok elmesélni — a napokban történt. Telis-tele van modern jelenetekkel.

Mesélni fogok egy szőke haju asszonyról, kinek két szeméből kiragyo lelkeinek duzzadó élénksége. Karcú termete olyan izgékony és ideges, mint egy fiatal tigris. . . stb. stb., minek magyaráznom olyan sokáig. Elég annyit mondanom, hogy a legszebb asszonyok egyike Debreczenben. Nos, tehát, mindezeket előrebocsátva, egyszerűen leírom, a mi történt.

E gyönyörű szép asszonyról azt beszélik, hogy a lakadalmi utáni néhány hónapra roppant megszállta az olvasási vágy. — Reggeltől estig mindég regényekkel bibelődött, sőt még éjjel is olvasott.

Unatkozó magát, vagy pedig az irodalom iránt ébredt fel benne a lelkesedés, azt nem kutatom. Szóval olvasott szüntelenül, fáradhatatlan.

A férje — na! most kerül róla szó — türelmesen nézte, hogy mily lelkesedéssel tanulmányozza a könyveket fiatal felesége: Hát csak olvasson, ha kedve tartja. Csak az ellen tett néha kifogást, hogy nem tudott aludni nyugodtan az olvasás miatt, mert a lámpa a szemébe sütött.

A fiatal asszony nem ügyelt a férje zuzólódásaira — csak olvasgatott tovább. Megtör-

gyerek volt, aki nem tudta, hogy ha az embernek pénze van, hát mindene van.

Csak a kis jegyzőcske, az védelmezte: — Laczinak igaza volt. Azt nem vehette el, akit szeretett, olyannal meg nem élet az élet, akit nem szeret az ember, akármennyi pénze van is!

— Bolond idealizmus! dörmögi a mérnök ur — hanem azért van benne valami! . . .

Mindenesetre van benne valami. . . Karády Laczi sokkal nagyobb urnak nyelte az apja, minthogy dolgozni tudott volna akkor, mikor már nagy szüksége lett volna a munkára.

Néha pillanatokra megvillan előtte egy-egy napsgaras kép a jövőből és meleg színekkel ecseteli ki gondolatában azt a képet, melylyel hangulatos óráiban úgy szeret foglalkozni.

El fogja venni azt a leányt, a kit szeret. Ha szegény is, mit bánja ő, két keze munkájával keresi meg számára a kenyeret, annál jobban fog az enni! Igen, igen, el fogja venni Hedry Idát, mert érzi, hogy igaz az, a mit egyszer mondott neki, hogy meghalna nélküle.

El fogja venni és élni fog vele szegény, de nagyon-nagyon boldog életet. Elmennek majd innen messze, a hol nem kell senki előtt sem restelniük azt, hogy szegények és hogy dolgozniuk kell, elmennek oda, a hol senki sem fogja tudni, hogy a felesége hedrefalusi Hedry Barnának, a híres volt alispánnak a leánya, ő pedig karancsszegi Karády László, a kinek az apja valamikor penipotenciárius ur volt a megyében, hatalmas erős védbástyájával szolgálván

a kétezer hold fekete föld, melynek minden röge busás perczentet hozott.

A hatalmas erős bástyája persze már az öreg ur életében ingadozni kezdett. László urra pedig, mikor az tuladott a legutolsó öröngyön is — egyenesen reároskadt. És koldusabb lett a koldusnál, mert annak legalább nincs olyan híres, predikátumos neve és nem restelhet odaállni az utczasarovokra fillért kunyorálni.

Két arczkép hever az asztalon a fiatal ember előtt. Az egyik az Ida arczképe. Nagy, fekete szeme csak úgy villog még a képen is, kivágott bái ruhájának csipkéi alól kidomborodik ruganyos, bájos testének minden vonala, mosolygásra álló ajkai mintha most is valami édes, kedves szót su tognának.

A másik arczképről pedig egy fakó arczu, hiuszemű, csunya kis leányka bámul reá. Keskeny ajkai vértelenséget még így is látni, csontos, hegyes vállai közül gémszerűen nyulik elő vékony nyaka. Ez Brant Gizi, a félmillió pék-mesternek Brant Sebestyénnek a leánya, a ki halálosan szerelmes volt az urfiba, de a kire az reá sem akart nézni.

Most is ududdal löki félre az arczképét s kapja fel a másikat és egy darabig néz-nézi, majd elárasztja csókjaival s úgy suttozja:

— Enyém leszel te édes, te drága!

É két hétre rá megkérte a Brant Gizi kezét. Furcsa história volt ez. Laczinak ebben az időben valami rég elvesztettnek hitt pörből került pár száz forintja. Persze már aznap este ott kártyázott fent a kaszinóban. A sorsban bizó tehetet en emberek szokásaként ő is

azt hitte, hogy hátha most fordul jobbra a dolga. Az eredmény pedig az lett, hogy nemcsak a pénzét vesztette el, de ráadásul még elveszített becsületészora vagy négyszáz forintot.

Másnap azután megjelent a lakásán Glück ur, reczpiálándó polgártársaink egyik legélelmesebbike és kijelentette neki, hogy csak egy feltétel alatt kerithet neki pénzt, ha megkérte Brant Gizella kisasszonyt:

— Ugy is tudom, hogy szereti a nagyságos urat. A verebek is „csiripelik!” És akkor még kerithetek többet is.

Persze, hogy kidobta az ajtaján a csunya vörös zsidót, hanem az azért még egyszer be dugta a fejét az ablakon.

— Nagyságos ur! Ha meg tetszik magát gondolkozni, a Hungária-kávéházban várak estére!

És Laczi ur, miután aznap egész nap hiába futkosott pénz után, este mégis csak betért a Hungáriába.

Glück ur mosolyogva fogadta. Tudta ő, hogy a nagyságos ur meggondolja a dolgot. Itt a pénz Ha pedig az eljegyzés „kijön” a lapokban hát lesz pénz mint polyva! Az eljegyzés „ki is jött” a lapokban és Karády Laczi kezdett újra gavallérlenni. Örült mulatságokat csapott.

— Ugy is hamarosan vége lesz a legény-életemnek! — mondogatta, mikor figyelmeztették, hogy térjen az eszére.

Bizony Gizike is úgy akarta, hogy legyen vége minél előbb. Lázás szerelmi vágygyal csün-

tént az is néhányszor, hogy majd nem bepislogott már a hajnal az ablak függöny megett, mikor letette a könyvet. Persze reggel a sok olvasás miatt fájtak a szemei és nagy karikák keletkeztek körülötte. A barátnői csak rázták a fejüket és sajnálták szegényt. Intették is sokszor, hogy vigyázzon magára, mert megárt a sok.

Egyszer csak mi történt! A szőke asszony abban hagyta az olvasást, — meggyüldölte a könyvet nagyon.

A férje renkívül megörült ennek, mert most pompásan alhatott, nem süttött a szemébe a lámpa világa.

— No, végre! kiállt fel egyszer. De mond csak édesem, miért hagytad abban az olvasást?

— Nem találok már benne semmi élvezetet. Azt is bánom, hogy eddig is könyvvel töltöttem éjtem és napot. Ezután sétálgatni fogok. Óh milyen pompások azok a séták. Az utcák nagy paporámját szemlélve, úgy el tud szórakozni az ember.

A férj nem tett ellenvetést. A fiatal asszony pedig sétálgatott kedvére, minden délelőtt ott lehetett őt látni a korzón. Délutánoként pedig vizitelt és olykor-olykor estenden járt haza, mert a vizit után még rövid sétákat tett, hiszen mit is csinált volna odahaza egyedül. Olvasgatni nem szeretett már, a férje pedig ott volt szokás szerint a tarokkpániájában — így az esti társalgásra sem számlitható.

Gyönyörű este volt, olyan Musset-féle lágy, poetikus este, melynek hangulatában szinte felolvad a lélek.

A Kossuth-utcán egy bérkocsi várakozott. A szőke asszony gyorsan beült a kocsiba. — Egy szót sem szólt a kocsisnak s az mégis megindította a lovakat a Battyányi-utca irányában.

Ejnye, de okos kocsis lehetett. Nem is kérde hova hajtson — már tudja!

A kocsi megállott egy magas ház előtt. Az asszonyka hirtelen kinyitotta az ajtót, kiugrott a kocsiból, beszökött a ház kapuján.

A kocsi türelmesen várakozott rá. Egyszer csak ismét ott volt a kocsiban a szőke asszony.

Gyűhé! Gyűhé! Vágtattak a lovak. Talán eltévesztette az utat a kocsis. Ni, ni! Az asszonyka egyszer csak elkezdett kopogni a kocsisnak.

— Hová visz! Hát nem tudja! Nem erre... Haza.

A kocsis oda sem ügyelt. Gyűhé! Hogy

vágtattak azok a lovak! Jól ért ez a kocsis a gyeplühöz.

Hopp! A kocsi megállott. A kocsis lengrott a bakról.

— Tessék kiszállni.

Kinyitotta a kocsi ajtaját.

A szőke asszony kidugta a fejét.

— Hol állott meg, maga ostoba. Hiszen Nem jó helyre hozott. Csak oda vigyen, a hova tegnapelőtt.

A kocsis megint csak azt mondta rekedt hangon:

— Tessék kiszállni.

— De nem szállok itt ki.

A kocsis meggyújtott egy szál gyufát.

— Csak tessék kiszállni.

Az asszony elsikoltotta magát és reszketve dőlt hátra.

A férje állt előtte — kocsisnak öltözve.

A hold éppen oda süttött egy czintáblára, melyen aranyos betűk magyarázgatták, hogy abban a házban úgy véd lakik.

*

Tanúság: Annak a nőnek, a ki unatkozni szokott, nem helyes dolog olyan férjet választani, a ki jól tartja a gyeplőt. Viszont az is tanúság belőle, hogy annak a férfinak, a ki csak a gyeplőt tartja jól, nem helyes dolog olyan nőt venni feleségül, a ki unatkozni szokott.

Irodalom — Művészet.

* Tompa összes költeményei. Már megírtuk egy alkalommal, hogy Méhner Vilmos, a szerencsés kezű kiadó, illusztrálva bocsátja közre Tompa Mihály összes költeményeit. Ez a kiadás, mely 25 füzetre van tervezve, gyorsan közeleg befejeztetéséhez. Ma már a 13—18 füzetek fekszenek asztalunkon, a költő balladáit, beszélyeit s regéinek első darabjait tartalmazva. A versekhez Széchy készítette az illusztrációkat, váltakozó szerencsével. A kisebb rajzok és vignettek általában jobban sikerültek, míg az egész oldal igénybe vevő képek közt van néhány elnagyolt, melyet nem örömet látunk az ilyen disz munkában. Igen gyöngék például a Tamás vitéz-hoz és a Fogoly-hoz készített illusztrációk. Az illusztrált kiadás egy-egy füzetének ára 4) kr.

* A Peters-Littolf stb német népszerű kiadványok olcsóságát leverte jószág és olcsóságban a „Zenélő Magyarország“ kiadója Klökner Ede budapesti zenemű kiadó, ki e páratlan

értékű folyóirattal oly vállalatot honosított meg nálunk, melyért őszinte elismerést szavaz neki minden magyar zongora játékos. Klökner Ede szakított a régi tradícióval s megtörte a ringet, mely a zenemű kiadókat egy táborban egyesíté, melynek jelszava: a közönség fizessen! és oly olcsó zenemű folyóiratot indított meg, mely nem csak olcsóság, jószág, de kiállítás dolgában is felülmúlja a legolcsóbb amerikai kiadványokat, s lehetővé teszi mindenkinek a már alig megfizethető drága hangjegyek mellőzésével csupán e lap járatásával egy forint csekély negyed évi előfizetéseért hat füzetben 10 oldal zenével — így negyed évtől 60 oldalon a legszébb dalok, népdalok táncz és szalon darabokból a legújabb újdonságok megszerzését. Az ép most megjelent október 14-ki szám tartalmazza 1) Gaál Forencz „Alkonyodik“ szép dalát. 2) Zsádányi Armand „Csütörtökön este“ legdivatosabb népdalát. 3) Iván Ch. Az „Adria gyöngye“ remek szép fiúemlék keringőt. 4) Tschajkovszky Péter „Ószidalát“ a világhírű évszakok című jellemdarab cycus „október“ számát. A minden számmal újabb és újabb meglepetést hozó kitűnő zenelapokat zongorázó közönségünknek a legmelegebben ajánljuk. Előfizethetni a kiadó hivatalnál Bpsten VI. Csenger-utca 62. sz. a.

* A szerb király és a debreczeni gulya. Egyik fővárosi újságban olvassuk, hogy Sándor szerb király figyelmébe tegnap, mikor a muzeum képtárát meglátogatta, egy debreczeni gulyát ábrázoló képen is megakadt s azt hosszabban nézte.

Színház.

Tizennyolczadik előadás.

(„A kis alamuszi“ Operette 3 felvonásban Bokor J.-től.)

(P) Mint már e darab első előadása után megírtuk e darab nagyon beválik kaszsa darabnak. Szép fülbemésző zenéje, kitűnő hangszereleése és mulattató meséje még sokáig fog tele házat vonzani, mert úgy egyiket mint másikat élvezettel hallgatja mindenki. A mint az első előadás után megjegyztünk, hogy a zenekar forte játszik, ma már nem tapasztalunk s így a szóló énekszámok szebben kiemelkedtek, a karok is szépen működtek.

Ruzsinszky Ilona (Renard) szép énekével gyakran ragadta tapsokra a hálás közönséget, e mellett kitűnő játékos is s így megvann benne azon két tulajdonság, mely egy primadonnában

gött minden pillantásán és napjában százszor is elismételtette vele:

— Ugy-e csak engem szeretsz? Nagyon szeretsz?

Néha örült vágy fogta el, hogy az utcán, mikor ott a legtöbb ember jár, elkiáltja magát, hogy Laczi az enyém, engem szeret.

Apró szürke szemének lázas tekintete szinte belevesztett a daliás férfiú szép arczába és sovány karjával olyan jól esett belekapaszkodnia az erős, ruganyos izmu férfikarokba.

Pedig ha látta volna, hogy azon a majálison is, mikor vőlegényének vele kellett tánczolni, az az utálatnak milyen féltremagyarázhatlan kifejezésével rászózkodott össze, mikor szerelmes odaadással a vállára borult, hát aligha hitte volna el neki azokat a hazug, áltató szavakat, a miket odahaza sugdosott a fülébe.

Bezzeg most hallgat. Ott ülnek a táncz után egymás mellett, de vőlegénye csak úgy néha-néha mond egy szót. Éles tekintettel ügyeli az érkezőket.

A zöld lombokkal és apró zászlókkal feldiszített kapun át egyre érkeznek a párok. A fehér csokros rendezők alig bírják őket bevezetni.

Csak Ida nem jön.

— Mit néz édes? kérde Laczitól a menyasszonya.

Mit néz? Egy pillanatra ki akar törni az ajkán a vad őszinteség szava. Mit néz?

Azt nézi, hogy mikor jön Ida, az az édes, drága leány, a kit most szeret még csak örülni, most, mióta gyalázatosan cserben hagyta.

— Nos, mit néz?

— Semmit!

Mégsem mondja el neki. Hanem a mint ránéz, olyan utálatosnak, olyan kiállhatatlannak látja a szegény menyasszonyát, a mint az szerelmes tekintettel epedőleg néz rá — a minőnek még sohasem látta.

Hanem azért eszébe jut sok minden, a minek bizony jó is volt az eszébe jutni, és hogy megnyugtassa a menyasszonyát, kezébe fogta kis, csontos, petyhüdt kezét.

Éppen jókor. Abban a pillanatban vezette be egy rendező Hedry Idát.

Karády izgatottan úgy összeszorította a menyasszonya kezét, hogy az felszisszent fájdalomában.

— Jaj, ne szorítsa úgy édes!

— Pardon, jövők rögtön. Kezdek a tánczot. Hozok magának tánczost. Hozott is. O maga pedig elment tánczolni Hedry Idával.

A leány, úgy látszott, szívesen megy vele. Egy mozdulata nem árulta el, hogy haragszik rá. Hanem azért Karády érezte, hogy a leánynak lehetne nagy oka őt gyűlölni. És szörnyen restelli is magát előtte, de mégsem tud parancsolni magának. Szenvedélyes szerelme újból felébredt a lelkében és el nem tudott mozdulni Ida mellől.

Pedig kár volt. Mert a leányból, a zsebé elhagyott leányból elvégre mégis kitört a titkolt bosszu, a kitörésre váró fájdalom.

Egy darabig úgy tett, mintha a férfi közelében újra felébredt volna az ő szívében is a régi szerelem és engedte magát tánczközben

hévvel átkaroltatni, sőt egy cseppnyi időre rá is hajtotta fejét a férfi vállára. De mikor az lázban égve, beszélni kezdett róla, hogy még most is csak őt szereti, hát akkor a leány daczosan villogó tekintettel végignézte őt, a szemébe vágta:

— És maga becsületes embernek tartja magát?

Karády Laczi összeharapta az ajkát és sápadtan, mint akit szívére ért az ütés — helyére kísérte a leányt...

És még azon éjjelen főbe lőtte magát... A kis aljegyzőcske, aki olyan hévvel védelmezte öngyilkos barátját, azt mondja, hogy azt a két levelet is látta, amelyet Laczi halála előtt írt.

Az egyikben, az Idának címzettben csak annyi volt:

— Most már becsületes embernek tart? A máikat a menyasszonyához írta. A szavakra már nem emlékszik az aljegyző ur, de körülbelől ilyenformán végződött:

— Tulajdonképen még sem azért élünk, hogy enni meg inni valónk legyen, a szívünk is kíván valamit — és a boldogság is csak valami...

Steinitz ur közbevágott:

— A boldogság? A boldogság abból áll, hogy az embernek mindég legyen elég pénze. Fiatal barátom, nagy csacsi volt az a maga barátja. És amellet gazember is. Persze nem a maguk felfogása szerint, hanem csak a Glück ur reczipiálendő nézetei szerint.

első feltétel s mi szerencsésnek érezzük magunkat, hogy öt szinpadunkon birjuk.

Margó Zelma (Sarah) Pompás alakította a férje által a kaczer nő szerepébe bele erőszakolt asszonykát, beszéd hangján ugyan érzik még némi rekedtség, de ének számaiban már tisztán adja elő. Őt is minden ének száma után megtapsolták a különösen szépen sikerült a 2-ik felvonásban Galyasival énekelt duettje.

Galyasi Paula (Mary) ma már sokkal bátrabban énekelt és mozgott mint első ízben, s szép hangját nem rontotta az a féltékenység, a melytől ő úgy látszik nem bír menekülni, mely pedig az ő haladásának nagy hátrányára van. Ez estén igen szépen énekelt és sok megérdemelt tapsokat aratott.

Tiszay Dezső (Mac Donald) Pompás alakot mutatott be a korlátolt eszű ültetvényes személyében s természetesen, discret játéka folytonos derűtségben tartotta a közönséget.

Nyilasi Mátyás (Rettenetes) a részeg rendőr kápiárból csinált kabinet alakítást s mindannyiszor hangos kaczajra indította a közönséget.

A többi szereplők mint **Kozma István** (Sz. Rémy) **Ferenczy** (Tremoile) **Bende** (Roland) **Róssahegyi** (Tom) **Kiss Irén** (Jucsa) kis szerepekben a kellő alakítást nyújtották s így az összeloadás kerekded és kifogástalan volt.

Helyi hírek.

Tájékoztató.

Lapzárta mindennap d. u. 2 órakor, csak esetleg hétfőn később.

Köziratok visszadására a szerkesztőség nem vállalkozhatik. — Kérjük a lapnak csak az egyik oldalára írni, ha lehet porzó nélkül!

A kir. tábl. hivatalos órák a segéd- és kezelő hivatalokban d. e. 8—12, d. u. 2—5 óráig tartanak. — Az igtató, kiadó-hivatal és az irattár a felekek felvilágosításokat át hétköznapokon d. e. 9—11, d. u. 3—4 óráig közt; vasárnapokon és ünnepnapokon d. e. 10—11 óráig közt.

A debreceni állami időjelző állomás jelentése. 1894. október 17-én reggeli 7 órakor. Hőmérséklet 3-3 C. fok. Légnymás 760.6 millim. Szélirány Nyugati. Csapadék tegnap reggeli 7 órától ma reggeli 7 óráig 1 millim. Ugyanezen idő alatt legmagasabb hőmérséklet 10 fok. Legalacsonyabb hőm. 2 fok.

— **Mutamur.** Nincs a nap alatt semmi, a mi változásnak ne volna alá vetve. Hirtelen megváltozott az időjárás is. „Fűtöl a szél, az idő már őszre jár“ így éneklé **Tóth Kálmán**, de bizony már ez nem alkalmazható a mai időjárásra, mert az idő bizony télre jár. Hideg nyugati szél fű éjjel óta, magánlakásokban, hivatalokban vígan ropog a kályhákban a tűz. Szegény emberek előtt ott áll az ijesztő rém: a nélkülözés, a nyomor. A tanuló fiatalság körében nagy a mozgalom. Számtalan leveleket röpit szerte a posta; a nebuló ifjúság tagjai egyre-másra írják a leveleket az édes anya „saját kezébe“, melyben érdekfeszítően le van írva, hogy itt van a tél a küszöbön s a téli kabát pedig bent van a zálogházban s hogy azt ki kellene váltani, de messze idegenben ég a pénz az ember kezében. Az édes anyai szív megdobban s megjön napok mulva a „rózsaszínű“ — utalvány bizonyos összegű forintokat helyezvén kilátásba. A pénz megjön, az urfi pedig ki is váltja a téli kabátot, meg nem is, már a hogy az urfi válogatja.

— **Városháza és kir. tábla.** A nagyobb építkezéseket vezető bizottság ma délelőtt két nagyszabású középítkezés ügyét tárgyalta — A város háza kibővítési terveit illetőleg elfogadta a bíráló bizottságnak lapunk szombati számában ösmertetett véleményét és a maga részéről is ajánlja, hogy a „Hortobágy“ és a „Déliháb“ jeigéjű vázlatos tervek részére a 600—600 koronás pályadíj kiadások; — a „Vörös pont“ és a „Jó szerencse“ jeligéjű vázlatos tervek pedig gondos munkáért és csi nos kivitelért dícséretben részesüljenek. A díjazásra ajánlott két tervet egyenlő értékűnek véleményezi a bizottság s a bírálókkal egyetértőleg javasolja, hogy mivel kivitel esetén mind-

kettőn módosításokat kell tenni, — ez idő szerint egyik tervkészítő sem volna megbízandó a részletes tervek kidolgozásával. — Hanem mindketten szállitassanak fel, a terveknek a bírálati jegyzőkönyvben foglalt észrevételek szerint való átalakítására. Ezután felolvasták Gerster Kálmán budapesti műépítész, a gazdasági iskola és városi kórház tervezőjének tegnap érkezett levelét, a ki abban kijelenti, hogy a Hortobágy jeligéjű pályatervnek ő a készítője s miután a lapok e tervet már nyilvánosságra hozták, — a szűkebb körű pályázatban nem fog részt venni. A bizottság erre azt válaszolta, hogy Gerster Kálmán kijelentését nem tartja figyelembe vehetőnek. Most már a tanács fog véglegesen dönteni a pályatervet felett s a jeligés levélkeket valószínűleg már holnap üléseben felbontja. A tervekét azután közszemlére bocsátják. A bizottság a kir. tábla palotájának Wagner Gyula műépítész által készített terveit tárgyalta végül, melyeket elfogadott. Az építési költségek 185000 frtra vannak előirányozva. Minthogy azonban a tanácsnak az összes építési és felszerelési költségek engedélyezését kell kérnie a közgyűléstől, a bizottság főkérdőnek tartja a kir. tábla elnökét, hogy a tanácssal előlegesen tudassa a felszerelési tárgyak költségvetését is.

Ugyanezzel kapcsolatban Stáhl Géza h. főmérnök előterjesztette, hogy a Széchenyi utcai iskola áthelyezéséről, valamint a régi épületek lebontásáról már most kell gondoskodni. — A bizottság ez előterjesztéshez szintén hozzájárult. A költöző ev. ref. leányiskolát addig míg valahol kádasutcán alkalmas telket talál a tanács, megfelelően lehet elhelyezni ideiglenesen a r. kath. fiu iskola régi épületében.

— **Tűz az indóháznál.** A pályaudvar tisztalak épületében pu zúttól tüzről részletes tudósítást közöltünk tegnap. Helyre igazitanunk kell azonban egy tévedést, melyet fiatal munkatársunk az irás hevében követett el. A kigyuladt épület földszintjén nem egyes kereskedők olaj- és petróleum raktárai vannak, hanem — mint a tegnapi tüzeset bebizonyította — elég helytelenül, magának a vasutnak lámparaktára volt berendezve egy sarok szobában. Az itt lévő gyúlékony anyagok fogtak tüzet egy kigyuladt jelző lámpától, melyet az ott tartózkodó Sipos Péter lámpakezelő, Adamich János vonatvezető és Balassa Mihály fékező egy épen indulásra váró vonathoz akartak vinni. — A tegnapi tűz alkalmával az olajozó s lámpa kezelő raktárban mintegy 1500 frt áru felszerelés semmisült meg. A raktár azonban biztosítva volt.

— **Gyászjelentés.** Fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk felejtethlen férjem illetőleg édes jó apám néhai Megyesy Gábornak, másfélévi szenvedés után életének 52. évében okt. 16. történt csendes elhunytát. Temetése folyó hó 18-án Budapesten az Angyaltöltői tébo ydából lesz. Halálát siratja bánatos neje és egyetlen leánya Gizella. A dás emlékére. Megyesy Gáborné, Megyesy Gizella.

— **Hibaigazítás.** Tegnapi „Papirszeletek“ cz. rovatunk egy részét a sajtóhiba megfosztotta értelmétől. Ez a részlet így hangzik helyesen: „Kár volt „Tokio“-nak, a budapesti csi versenyek favorit lovának chinai nevet adni.

Nomen et omen: úgy megverték, mint a két fenekű dobot.

Legfeljebb *gyógyszerumot* készítenek most már a véréből!

— **Megvadult lovak.** Pájer József lovai, melyekkel szekerem egy rakás üveg-árut szállított fel az üzletbe, a vissza-térés alkalmával megvadultak s örült vágatással száguldottak végig a piacon, magukkal vonszolva a szalmával telt szekeret. Az utcán járó-kezők közt nagy panik támadt s ezer szerencse, hogy szerencsétlenség nem történt. A nagytemplom előtt azonban a kut bódénál sikerült többeknek a lovakat megfékezni.

— **Lopás.** Szilágyi Krisztinához ma-holnap bekopogtat a golya. Így azután nem csak magától, hanem még másról, egy kis babáról is gondoskodnia kell. Szilágyi Krisztina gondoskodott is, hanem az „enyém, tied, övé“ fogalmának nem épen helyes megoldásával. Gazdájától *Spiegel* Ignácztól ellopott állítólag egy rakás

fosztott tollat, apró gyermeknek való fehér-neműt s más ingóságokat. — A rendőrség vizsgálatot tartván ez ügyben, a hajdu-dorogi illetőségű leány mindent tagad. Azt állítja, hogy a tollat a zsbivásárban vette s hogy ő nem követett el tolvajlást. Azonban minden körülmény ellene szól s a rendőrség van hivatva rá eldönteni, vajjon igazat mond-e a leány, vagy nem?!

— **Kóborló kis cseléd.** Kelemen András alig 10 éves gyereket csavargás közben fogta el a rendőrség. A kis lazzareni hely és foglalkozás nélkül csatangolt a városban. A rendőröknek azt állítja, hogy helyet keres, de sehol sem talál. A vizsgálatból kiderült, hogy H. Pályiba való s ott vannak szülei is, a kiktől megszökött. Hazatolonczolása elrendeltetett.

— **Biztos gyógyhatás.** Mindazok, kik rossz emésztés vagy székrekedés következtében felfuvódásban, szorulásban, főfájásban, étvágyhiányban vagy egyéb bajokban szenvednek, a valódi „Moll féle seidlitz porok“ használata által biztos gyógyulást érnek el. Egy doboz ára 1 frt. Szétküldés naponta utánvétellel Moll A. gyógyszerész, cs. és k. udv. szállító-tól Bécs, I. Tuchlauben 9. A vidéki gyógyszerárakban határozottan Moll A. készítménye az ő gyári jelvényével és aláírásával készendő.

Tanügy.

* **Tanügyi pályázat.** A hajdúvármegyei tanterületi tanítók Gönczy-egyesülete — mint már közöltük — 100 koronás pályadíjat tűzött ki ily című tétel kidolgozására: „Az iskolai szinjáték, valamint a szép előadásra szoktatás népközeléinkben.“ E tétel oda módosítandó: „Az iskolai szinjáték, valamint a szép előadásra szoktatás iskoláinkban.“ A pályázatok f. évi decz. 1-ig Tóth László egyesületi titkárhoz küldendők.

Törvényszéki csarnok.

Nagymosás.

(Szappanosok sajtópöre.)

Debreczen, október 17.

Furcsa tisztogatásba fogott ma a kir. törvényszék és az esküdtszék, midőn a sajtótárgyalás anyagát mossa. Bizony-bizony, nem lesz ebből tiszta egyik fél sem; mert azok a szilárd ingrdienczieák, melyek a ruhamosásra alkalmatlanok és melyek a nehezeit hirlapi hirdetésekben foglaltatnak, élesmosó számba mehetnek, de nem fehérítenek.

A tárgyalásra vonatkozó tudósításunk itt következik:

A törvényszék, mint sajtó-bíróság, a következő volt: elnök: Igyártó Sándor; bírák: dr. Rottler Béla és Szücs István; jegyző: Radu Aurél.

Az esküdtszék, a felek visszavetési jogának kihasználása után a következőleg alakult: rendes esküdt: Kardos László, Bárdos Géza, Domokos Kálmán, Szücs Mihály, Tarbay József, Tóth Béla, Pápay János, Varga Ferencz, Liszka Nándor, Beké László, Szedlák József, Nemes Zoltán; póttagok: Balogh Ferencz és Jobbágy János.

Elnök az esküdtzéki tárgyalást 9 1/2 órakor megnyitván, előadja, hogy a mai tárgyalás tárgyát képezi az a kölcsönös följelentés, az első debreczeni szappangyárosok társasága ellen és viszont utóbbiak Schwarcz Lászlár ellen tettek, azok miatt a hirlapi közlemények miatt, melyeket vádlók és egyszersmind vádlottak magukra nézve sérelmeseknek találtak.

A debr. I. szappangyárosok társasága képviselőjében Liptay Miklós, Liptay Sándor, Kéki Sándor, Polgári Márton, Boruzs Imre és ifj. Nagy Gábor, — védőül dr. Nagy Lajos ügyvéd jelentek meg.

Schwarcz Lászlár, védője és képviselője dr. Harstein Lajos ügyvéddel volt jelen. Hites tolmácsul dr. Holländer Dezső ügyvéd hivatott be.

Igyártó S. elnök a sajtó-ijarás értel-

mében, a védő ügyvédek hozzászólása után a törvényszék határozata kimondja, hogy a bizonyító eljárás előbb Schwartz Lázár panaszában azután a szappangyárosok által tett panaszában fog fogantatni tétetni.

Ezután felolvassa a jegyző Schwartz Lázár vádlevelét és azokat a hírlapi közleményeket, melyeket Schwartz inkriminál és melyekben magára nézve becsületsértést és rágalmozást lát.

Kék Sándor kijelenti, hogy a közleményeket azért tették közzé a helyi lapokban, mert saját üzleti érdekeiket látták megsértve és azért többször, mert az egyik helyi lap kiadója azt mondta, hogy akkor olcsóbb.

Polgári Márton, Liptay Sándor, Borusz Imre és ifj. Nagy Gábor hasonló nyilatkozatokat tesznek.

A vádlottak kihallgatása után dr. Védördi Viktor tanár, mint szakértő hallgattatik ki.

Dr. Védördi Viktor tanár, a debreczeni vegyelemző intézet vezetője magáévá teszi azon szakértői véleményt, melyet a Schwarcz féle szappanra adott.

Dr. Harstein Lajos azt a kérdést intézi a tanúhoz, hogy az ő szakértői véleménye egyezik-e azzal, mely jelezve volt az inkriminált közleményben? — E kérdés feltételét elnök nem enged meg, mert ez a bíróság dolga és az esküdteknek úgy a szakértői vélemény, mint a hírlapi közlemény redikézésükre áll.

Dr. Harstein ismételt kérelmére és dr. Nagy Lajos hozzájárulására, a törvényszék elolvastatja dr. Védördi Viktorral a saját véleményét és az inkriminált közleményt.

Dr. Védördi Viktor előadja, hogy egyezik a kettő; a szappanban talált 3 és 1/2 százalék gypsz a szappan használatára nem ártalmas; egy perczent gypsz bevegítése nem képezi a szappan meghamisítását, hanem az a célja, hogy a szappan keményebb és tartósabb legyen. Dr. Nagy Lajos kérdéseire továbbá előadja, hogy a jelzett mennyiségű gypsz még 3 % súlytöbbletet is okoz. Többi kérdéseire a tanu vegyész értekezést tart, melyből végre kitűnik, hogy a Schwarcz-féle szappanoknál vannak jobb szappanok is.

Liszka Nándor esküdt: Mennyi a minimuma, a vízben oldhatlan ingredienciának, hogy valamely szappan jónak tartassék?

Dr. Védördi; Ez lehet 2, 3, 4, egész 6%.

Jóna Dániel tanu a magán vádló képviselője kérdésére vallja: közelebről nem ismeri Schwarcz Lázárt, de összeköttetései révén őt becsületes embernek ismeri. Ugyancsak semmi kifogása vádlottak tisztessége ellen.

Debreczeni Lajos tanu Schwarcz Lázárt becsületes embernek ismeri. A vádlottakat is.

Lusztig Károly Schwarczot mintegy 10 év óta ismeri és azóta mindig becsületes embernek tudja.

Bárdos Géza esküdt kérdi, hogy miért szüntette meg Schwarczzal fenntartott összeköttetését?

Mert máshol olcsóbb árut kaptam. Jenev József előadja, hogy Schwarcz tőle birta a házat bérben és a bérlet tartama alatt szappangyárnak használta. Később a vádlott társaság bérlelte ki, sőt meg is vásárolta a házat, melyet most vendéglőnek használnak. Schwarcznak arról, hogy a ház eladó, tudomása volt, mert ő is alkudott rá.

Dr. Hartstein több okmányt kér felolvasatni, melyekből szerinte kitűnik, hogy Schwarcz képzett szappanos iparos, hogy mint ilyennek van bitele.

A törvényszék a magánvád által felolvasatni kért okmányok felolvasását elrendeli, a mi megtörténvén, a Schwartz Lázár panaszára indított sajtóügyben a bizonyító eljárás befejeztetett.

A tárgyalást a szappangyár-társ. nak Schwartz Lázár ellen tett panaszának tárgyalásával folytatta a törvényszék.

A bizonyítási eljárás ebben az ügyben is befejeztetvén a tárgyalás folytatását az enök délutáni 2 1/2 óráig felfüggeszti.

A tárgyalás további folyásáról holnap tudósítunk.

A pártok állásfoglalása.

(Az egyházipolitikai javaslatok az orsz. gyűlési pártclubbok előtt.)

Debreczen, 1894. okt. 17.

Az előttünk fekvő táviratekből értesülünk, hogy az országgyűlési pártkeretek a főrendiház által visszaküldött törvényjavaslatokkal szemben tegnap állást foglaltak.

Aminat előre várhattuk, a szabadelvű párt összesége a liberális követelményei szerint döntött s ez a lélekemelő és hatalmas állásfoglalás már is jelzi ez utjában pillanatra megakasztott szabadelvűség küszöbön álló diadalát.

Hogy a nemzeti párt a maga ultramontanizmusa mellett ismét lutheránuskodott, Ugron Gábor pedig a szélbalon megint játszotta a nehéz székelyt, az egyrészt előre látható, másrészt igen jelentékeny körülmény számba megy. Távirataink itt következnek:

A szabadelvű párt nem hátrál.

Budapest, Október 17. (Érkezett d. e. 9 órákor.) A szabadelvűpárt tegnap este tartott értekezletén, Wekerle miniszterelnök előterjesztése után, egyhangulag elhatározta, hogy a főrendiház által visszaküldött javaslatok fenntartásához ragaszkodik.

A kormány kérelhetlen liberális-musa a legjobb hangulatot keltette a pártban, mely a minisztereket szűnni nem akaró ovációkkal környezte.

Semminemű, még egyes személyekre terjedő válság sincsen a pártban.

A nemzeti párt küllőfőzése.

Budapest, Október 17. (Érkezett d. e. 9 órákor.) A nemzeti párt tegnapi értekezletén kizárólag a főrendiház által visszaküldött egyházipolitikai törvényjavaslatokkal foglalkozott.

A párt némi discussio után gróf Apponyi Albert indítványát fogadta el, mely szerint egy a zsidók recepcziójára, mint a szabadvallás gyakorlatra vonatkozó törvények a főrendiháznak visszaküldendők, a felekezeti nélküliségről szóló szakasz azonban kihagyandó.

Csak Ugron háborog.

Budapest, okt. 17. (A D. E. ered. táv. Érk. d. e. 9 ó.) A függetlenségi és 48-as párt tegnapi ülésén Komjáthy Béla a párt eredeti álláspontjának fenntartását ajánlja helyeslések között.

Még többen is szólottak, köztük Ugron Gábor tartott szenvedélyes dikciót, a melyben a kormány eljárását kritika tárgyává öhajta tenni.

A vita eredménye az lett, hogy a szélső baloldal 16 szóval 15 ellen régi, szorosan liberális álláspontja mellett maradván meg, a javaslatoknak változatlan visszaküldését öhajlja.

Táviratok.

A szerb király elutazása.

Budapest, október 17. (A Debreczeni Ellenőr saj. tud. táv. Érk. d. e. 9 órákor.) Sándor szerb király tiszteletére tegnap este 6 órákor udvari ebéd volt, este pedig a dalmü színházban nézte meg a „Bajjazók“ s a „Nap és hold“ előadását. Előadás után a király elutazott s ő Felsége az indóházhoz kikísérte.

Justh Zsigmond halála.

Budapest, október 17. (Érk. d. e. 9 órákor.) Az országos függetlenségi és 48-as párt tegnapi értekezletének végén részvétét fejezte

ki elnökének, Justh Gyulával szemben. Justh Zsigmond, a nagy tehetségű író elhunytának alkalmából.

A képviselőház mai ülése.

Budapest, okt. 17. (Érk. d. u. 2 ó. 40 p.-kor). A képviselőház mai ülésén tárgyalta a főrendiház által visszaküldött szabadvallásgyakorlatról szóló törvényjavaslatot. A vita kimagasló momentumát képezte Wekerle miniszterelnök beszéde aki kivált gróf Apponyi Alberttel polemizál nagy sikerrel. A házat általános retszés közt kéri a javaslat változatlan fenntartására. Az ülés végén interpelláltak Polonyi Géza a Lenoir ügyében, Pázmándy Dénes a francia borvám kérdésében, Holló Lajos a Kossuth Ferencz választóságának tárgyában.

Dal a Múzsák fiáról.

Debreczen, okt. 15.

(K. Gy.) A minap, szombaton, mikor ugy ebédre szülingőztak be egyenként a munkatársak, egy pillanatban felnyitott az ajtó és magas, fekete haju fiatal ember lépett a szobába.

Zavartan nézett körül. Megjelenése abszolúte nem keltett feltűnést és a tollak szorgalmasan perczegtek tovább a kicsiny íróasztalon, a szerkesztő szobájából pedig hangos beszélgetés hallszott ki.

A meteor rimánkodott s közbe a kezét tördelte:

— De, kedves szerkesztő, másfél kolumnát okvetlenül ki kell hagynunk! . . .

Az előbbi fiatal ember pirultan állott a küszöbön. Egy szedő gyerek ment el mellette s haragosan mormogott maga elé:

— Mosókonyha és burgonyakereskedelmegint . . . Aztán a metrompáns csak engem ver meg!

Abszolúte nem hederített rá senki.

A fiatal ember félénken lépett előre:

— Én Zárkás György vagyok, negyedik gimnázista. A munkatársak ajkán könnyu mosoly futott végig:

— Nos mit akar, édes barátom! — szólította meg az egyik:

— Deputációban vagyunk én, meg a Gyurka, ő ott künn van az ajtó mögött.

— Hívja be!

Bejött a Gyurka is. Tömzsi, fehér kravátlis fiatal ember és a haját Pomb' Szájn-nel kente be ez ünnepélyes alkalmra.

— Deputáció vagyunk, mondta csendesesen ő is.

— Hát mit akarnak?

— A tanár ur pofozkodik untalan, hát nyilatkozni akarunk.

A szerkesztő előjött a beszélgetésre. — Csendesesen mosolyogva nézte azt a két fiatal gyereket, kik részint a kalapjukat tördeltek, részint a zsebükben kotorásztak valami után.

— És nem félnek a professzor urtól? — mondta a szerkesztő az ő szokott jóiális hangján.

A két gyerek összenézett, aztán lassan, zavartan válaszoltak:

— De muszáj nyilatkozni, mert a tanár ur mindég pofozkodik, kérem alásan! . . .

Csendesség lett. A munkatársak mosolyogva néztek egymásra. Kivül az ablak alatt egy jókedvű polgártársunk tűnődött az élet baigatag mivolta felett s a „kék szakáll“ ouverturájából dalogtatott el egyes akkordokat . . . A két fiatal ember pedig ott állott pirulva, a szerkesztőség saját külön munkása egy sarokból gyors kézzel és egy darab szénnel örökítette meg a mai fiatalság két példányát, ki nek gyöngye lelkületén az „apák büne“, a nyilatkozási szenvedély ült orgiát.

Később mondta a szerkesztő:

— Menjenek itju barátaim a Mocznik algebrájának az „osztás törtekekkel“ című fejezetét megtanulni, s ha majd tudni fogják, akkor jöjjenek! . . .

A meteor a harmadik kolumnát hozta fel,

Az amerikai grófné.

— Amerikai regény. — 13.

— Chatfield-Taylor H. C.-től. —

(Folytatás.)

Laura ennek folytán a nap nagyobb részében magára volt hagyatva.

Hugónak annyi volt a dolga, hogy bár nem szeretete elhanyagolni a nejét, estebédig ritkán érkezett bába. Pompás napok voltak ezek az új gróf Warringtonra nézve. Boldog volt, hogy visszatérve a jó öreg Angliába, olyan helyzetbe jutott, melynél jobbat nem is kívánhatott és biztosra vette, hogy ez öröme neje is osztja. Ha Laura aztán látta férjét piros pozsgás örömtelt arccal hazatérni, érezte, hogy nincs oka a panasznak.

Hugó örömet vitte volna magával, de Laura nem tudott lovagolni, nyitott kocsin hajítani pedig nem volt érdemes a ködös esős időben. Külömben azt gondolta, hogy neje majd elmulat a rokonaival; ez azonban inkább magába vonult, mert azt vette észre, hogy a két angolnő őt bitorlónak tekintti, az összeköttetés ennél fogva nem igen volt kellemes.

Az első napok tehát igen egyhanguan teltek el, különösen Laurára nézve, a ki hozzá volt szokva a foglalkozáshoz, az aktív élethez. Himzéssel, olvasással és tea ivással töltötte idejét. A teát különben nem igen kedvelte meg.

Látogató igen kevés jött. A lelkész, kövér piros arcú nejevel és két csunya leányával, a kurátor magas hangjával és sovány kezeivel, valamint az orvos neje, a ki majd felbukott a tigrisbőr kikészített fején, ezek jöttek és ezekkel Laura csakhamar megbarátkozott, jól mulatva a papné pletykáin.

Mintegy két héttel megérkezése után Laura két női rokonával a délutáni teánál ült, midőn az inas lépett be és stentori hangon jelentette:

— Lady Twirlington és Feuton asszony. Mindkét név amerikai nő volt, a ki pompás estélyeket szokott adni, a másik pedig Barclay Magda, jelenleg Feutonné.

Kíváncsi volt, hogy vajon Hugó első szerelme az életben olyan-e, mint a melyet ő alkotott eszményileg fejében. Erről csakhamar meggyőződhetett, mert a bejelentés után a két hölgy rögtön belépett.

Mig az üdvözlés és bemutatás történt ideje volt őket megfigyelni.

Első gondolata Feutonné volt. Jól öltözött, közép magasságú nő állott előtte, a ki mozgásával és könnyed modorával rögtön kimutatta előkelőségét. Termete karcos volt és értett az öltözködéshez. Kézszoritása férfias volt, arca önzést és szilárdságot mutatott, melyen azonban a művészetnek és az ecsetnek némi nyomai voltak láthatók, még a pettyes fátyolon át is. Apró, egymáshoz közel álló szemei pajzánul ragyogtak, ha mosolygott, vékony ajkai megett egy pár tökéletes fogsor tündöklött.

Majd Lady Twirlingtont vette szemügyre. Ez a hölgy férfi szabó műtermében készült pompás szabású ruhát viselt, mely azonban az elviselhetetlenségig be volt fűzve. Sárgára halványított haja a legújabb divat szerint volt fésülve, arcán azonban meglátszottak a sok mulatságban eltöltött idő nyomai.

Mintegy ötven éves lehetett, szuró szemeit semmi sem kerülte ki. Hangja azonban kellemes, modora barátságos volt és Laura mindjárt tudta, hogy ha minden egyéb is, de a szíve ennek a nőnek nem hamis.

Lady Twirlington elfogadva a kínált teát, Laura mellé ült, és enyelgő, barátságos hangon kezdett vele beszélgetni.

— Tudja-e Lady Warrington, hogy ha önre nézek, eszembe jut az az idő, midőn mint piruló menyasszony jöttem Angliába. Higyje el, hogy épen ilyen rózsás arcom volt és szép is voltam.

Ah kedvesem az idő mulik. Az olyan idős nők mint én örülhetnek, ha a világ nem nézi őket a komorna szemével.

— Ön is amerikai, nemde? bátorkodott Laura megjegyezni.

— Csak voltam! de nem árulom el, hogy hány londoni időnyre volt szüksége ennek a

szabad madárnak, míg mind elhullatta a honi tollakat. Mióta férjhez mentem nem voltam Amerikában.

— Hát nincs ott családja?
— Árva vagyok; van ugyan elég távoli rokonom, de azok felől nyugodtan élhetek, közöttünk van az atlanti oceán. Tehát ön Chicagóból való édesem — folytatá — engedje meg, hogy így hívjam, hiszen olyan kedves, olyan csinos.

Laura elpirult, csak fejével bólintott, hogy szívesen hagyja magát „édes“-nek nevezetni, majd hozzá tette, hogy az ő otthona mintegy husz mértföldnyire van Chicagótól.

(Folyt. köv.)

A sarkantyú történetéhez.

A sarkantyú manapság közismert, az összes európai hadseregeknél a felszerelés egyik kiegészítő részét képezi, s mint ilyen alakjára nagyságára erősségére szabályozva van. Pedig a sarkantyú nem is oly ősrégi, mint hinnők, a görögök és rómaiak előtt a sarkantyú még teljesen ismeretlen volt s első nyomaival csak a középkorban találkozunk; csak aztán kezdték használni a tornánál, párviadaloknál stb. általánossá válni. A tornákat tárgyaló könyvek a sarkantyú viselési módját is tárgyalják; legtöbbször szijszakkal lón az fölcsatolva s a csizma sarkán csak később a sarkantyú nagyobb szerepet kezdett játszani; aranyból, ezüstből, vagy más nemes ércből készül, mindenféle csifrázásokkal, bevésésekkel ellátva, sőt gyakran drágakövekkel van ékítve és így a ruházat és fegyverzet díszévé válik. Még nagyobb tisztességre jutott a sarkantyú, midőn az „arany sarkantyú“-rend alapították. E rendet IV. ik Pius pápa alapította 1559-ben. A rend tagjai „Lateráni grófnak“, „Pius lovagjainak“, vagy „arany miliz lovagjainak“ (auratae militae equites) is nevezettek. Jelvényük egy aranyszálakkal átfent kereszt — mások szerint Ambrus arczképe — volt, melyen egy sarkantyú függött.

A rendet 1841-ben XVI. Gergely pápa átalakította, a kinevezésekre nézve eddig divott visszaéléseket megszüntette, s új jelvényt állapított meg. Egy-egy vörös és csikos szalagon viselendő, fehérén émaillirozott arany máltai kereszt a kép közep mezőben Sz. Szilveszter alakjával és „Sanctus Silvester Pont. Magnus“ körirattal; a kereszt két alsó végén egy-egy kis arany sarkantyú van megerősítve.

De sehol sem volt a sarkantyú annyira elterjedve mint nálunk, hol a sarkantyút a század közepéig minden nemes viselte, a mi tekintve a magyarság harczi hajlamait és azt, hogy kiváltságos lovas nemzet, természetes is. A kinek arany- vagy ezüst sarkantyúja nem telt, az legalább a taréjt egy ezüst huszasból készítette. A sarkantyú történetére nézve még jellemző a Magyarországon uralkodott szokás hogy az ötközeti megerősítése előtt a zászlóvivők sarkantyúit ünnepélyesen levették, hogy egykönnyen meg ne futamodhassanak. Így történt ez a mobácsi csata előtt is.

Apró-cseprő.

* **A kis bizalmatlan.** Erzsike, a osinos, szőke, kis Erzsike, két nappal az esküvője előtt látogatást tesz gyermekkori barátjánál s regéket mesél neki a menyasszonyság örömeiről.

— Hova fogtok nászutra menni? — kérdi ez a boldogságban uszó kis menyasszonyt.

— Óh! mi itt maradunk Budapest közelében! — válaszol emez.

— Lehetetlen! Én azt hittem, legalább is Olaszországba mentek.

— De kérekl édesem — szól sértődötten a kicsike — egy idegen fiatal emberrel, akit jóformán alig ismerem! . . .

* **Fogd szarván az ökröt.**

— Valami nagyon komoly közlendőm van.

— Ugyan mi kedves barátom! . . .

— Ad, de . . . csak hogy nagyon komoly

ám a dolog! . . .

— No csak rajta . . . rajta; fogd szarván az ökröt!

— Hát barátom, figyelmeztetek, hogy a feleséged megcsal!

*

ELBORULO K.

Elborulok néha, néha

É etemnek van-e célja?

Lelkem gyakran összerendezem:

Van-e még itt mit keresnem?

Sivatag föld, fénytelen ég —

Csak legalább pihenhetnék

S mint bérczek közt a zubatag,

Kisírhathám jól magamat.

Lelkem talán megkönnyülne

S újra szálna, fenn repülne,

Megfürödnék szabad szárnya

Nap, csillagok sugarába.

— S árnyaszegett, árva madár,

Ha még egyszer szálldoshatnál!

Tört virágok, zuzott ágak,

Ha még egyszer nyilhatnátok!

Endrődi Sándor.

*

Egy szerető házaspár menyegzőjének előnapjai az egyedüli ünnepnapok, mikről Isten tudomást vesz.

Igazi gavallér csak egész szívet ad egy nőnek.

Akár az egyiknek, akár a másiknak.

Mit ér a katona — családfele? Mig él ágyutöltelék; ha meghalt: koldusok őse.

A páva nem szeret úgy tündöklöni kiteszített tollaival, mint a szerelmes nő a maga örömeivel.

Jókai Mór.

*

* **Gyujtófogyasztás.** Egy német tudós legutóbb kisütötte, hogy az összes európai nemzetek közül a németek használnak legtöbb gyujtót, még pedig azért, mert legtöbbet szivaroznak. Minden németre 12 szál gyujtó esik naponként, a belgára 9 szál, az angolra 8, a farneziára 6 szál. Európa naponként 2 milliárd gyujtószálat használ el, a mi 200.000 kilogrammot nyom.

Meghaltak.

okt. 7.-től, 13.-ig

Kossuth-Vargautczai városrészen: Parti Ferencz 68 év. re. aggkór, Nagy József 6 h. ref. tüdőhurut, Kiss György 11 év. ref. alképlet, György Erzsébet 2 hón. kath. bélhurut, Kovács Jánosné 55 év. ref. vízkór, Lókodi István 6 év. ref. tüdőlob, Müller Julianna 86 év. ref. aggkór.

Pétersai-Csapó-utcán: Sós Ferencz 5 h. ref. bélhurut, özv. Balogh Jánosné Szodrai Zsuzsanna 80 év. ref. aggkór, Magyar Ilona r. kath. vele szül. gyeng. Spiegel Gusztáv 59 év. r. kath. gyomorrák, Vida Eszter 6 év. ref. rones. toroklob.

Hatvan-Piacz-utcán: Frieder Sándor 7 hón. izr. göröcsök, Fekete János 40 év. ref. szivbaj, Szóják Mihály 41 év. r. kath. hashártyalob, Horváth György 9 é. r. k. bálhurut, Fábrián Imre 12 n. izr. göröcsök, Demjén Margit 3 é. r. k. rones. toroklob, Bőőr Julianna 5 hón. ref. göröcsök, Vásárhelyi Sándor 66 év. ref. öngyilkosság, Jenei Gyula 7 hón. ref. bélhurut, Bleier József 2 év. izr. bélhurut.

Közgazdaság.

* **Betegsegélyző egyesület.** A debreczeni kereskedelmi betegsegélyző egyesület igazgatója e hó 14.-én tartotta ülését Mayer Emil elnökléte alatt. A betejesztett elnöki jelentés sajnálatlall konstatalja a tagok számának és a havi járulékok tettemes csökkenését, és elég föltűnő, hogy szeptember hónapban, a mikor az üzlet már megindult kevesebb a tagszám mint június

és július hónapban, a havijárulékok pedig most kisebb mint az alakulás első hónapjaiban. Az igazgatóság elhatározta hogy a főnökökhöz körlevelet küld, melyben az 1891. XIV. tcz.-ben foglalt köteleességeikre figyelmezteti és a keresk. ifjuság önképző egyesületét is fölkéri az egyesület ügyeinek támogatására. A betérjesztett számadások szerint az egyesület ez évben 2400 frtot költött a tagok részére adott szolgálmányokra, az ujonnan építendő kereskedelmi kórház részére külön alapot teremtett és annak czéljaira a sestakert bejáratánál 684 □ területet vásárolt. Ez alkalommal bejelenteti az elnök hogy Erber Vilmos ur 100 frtot adományozott a kórház építési alap javára.

Erték-tőzsde.

(A debreceni „közgazdasági bank részvénytársaság” közlése 1894. október 17-én.)

Államadósság :			
Magyar aranyjárdék 4% — — —	122.—	122.50	
„ vasuti beruházási kötvény 4 1/2% — — —	126.75	127.75	
„ koronajárdék 4% — — —	96.60	97.10	
„ regále váltásági kötvény 4 1/2% — — —	100.—	100.50	
Oszták aranyjárdék 4% — — —	123.50	124.—	
Egységes állam kötvény 4 1/2% — — —	99.—	99.50	
Tisza-szegedi 4% — — —	144.—	146.—	
Részvények :			
Magyar hitelbank részvény — — —	468.—	468.50	
Oszták hitelbank részvény — — —	370.30	370.60	
Magyar ipar- és kereskedelmi bank részv. — — —	122.50	123.25	
Sorsjegyek :			
Magyar jelzálogbank 4%-os sorsjegy — — —	133.—	135.—	
Oszták földhitel sorsjegy 3%-os — — —	116.50	117.50	
Magyar vöröskereszt sorsjegy — — —	11.50	12.—	
Oszták „ „ — — —	17.25	17.75	
Olasz „ „ — — —	12.75	13.25	
Bazilika sorsjegy — — —	9.10	9.60	
Jó-sziv „ — — —	3.15	3.45	
Pénzmekek :			
Cs. és kir. arany — — — — —	5.84	5.94	
20 márkás arany — — — — —	12.19	12.23	
20 frankos arany — — — — —	9.88	9.92	
1 Sovereigns — — — — —	12.40	12.45	

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok.

Október hó 15. Hizott sertés árak 1. Magyar első rendű: Öreg nehéz (páronkint 400 klgamm felüli súlyban) 40.—40.5 kr. Öreg közép (páronkint) 300—400 kilogramm súlyban 40—40.5 krig. Fialat nehéz (páronkint 320 kilogramm felüli súlyban) 41.5—42. krig. Fialat közép (páronkint 251—320 kilogramm súlyban 42.5—43. krig. — Fialat könnyű (páronkint 250 klg. terjedő súlyban 46.—47. krig. II. Magyar szedett: Nehéz (páronkint 280 klg. felüli súlyban) 40—41.5 kr. — Közép (páronkint 220—280 klg. súlyban) 42.—42.5 krig. Könnyű (páronkint 220 klg. terjedő súlyban) 46.—47. klg. A hizott sertés üzleirányzata lanyba.

Szerkesztői posta.

Geranium. Egy kicsit sokat tesz föl türelmünkről, a midőn arra kér, hogy a másodrendű poéta, — *Schönaich-Carolath* herczeg versét önnök lefordítsuk. — Mintán poétánk éppen hangulatban volt, álljon itt a vers; Emlékszem a kékszemű nőre. És látom a szélnék eresztve haját. Átokra nyílik piros ajka, A mint fut a kerten, a ligeten át.

Megesalva, gyalázva rohant el; Azt örület űzi, ki így menekül . . . Él mostan is, él nyomorultan S mint érte magam: gyász közt, egyedül!

B. G. Nem kérjük.

H. Szoboszló, H. Böszörmény, N. Léta

atb. Hol késnek az éji homályban az ígért tudósítások? Csak nem állt meg ott a világ?

Debreczeni városi színház.

Idénybérlet 14. szám. Páros bérlet

Ma szerdán 1894. október hó 17-én.

ITTE LŐSZÖR.

A jó barátok.

Színmű 4 felvonásban. Irta: Sardon Viktor, Fordította Szerdahelyi Kálmán.

Holnap Csütörtökön, 1894. okt. 18.-án: A cigánybáró.

Operetta 3 felvonásban. Szövegét Jókai Mór után írta: Schnitzer. Zenéjét szerzette: Strauss. (Rendező: Tiszai Dezső)

I. felv. „A cigány karaván.” II. felv. „A toborzás.” III. felv. „A hős sertésbizalmos.”

Személyek:

Zsupán gazdag sertéskereskedő	Nyilasi M.
Arzéna, leánya	Galyasi Paula
Mirabella, Arzéna guvernantja	Borcsainé Erzsébet
Ottó, Mirabella fia	Rózsánégyi K.
Gróf Carnero, királyi biztos	Krémer Jenő
Cipra, cigányasszony	Margó Zelma
Satfi, cigányleány	Ruzsinszki Ilona
Barinkay S., elzüllött nemes ifjú	Kozma István
Gábor diák	Ferencci József
Pali cigány	Vank I.

SZÍNHÁZI MŰSOR.

Péntek, október 19-én: „A notredámi toronyőr”, színmű 5 felv.-ban. (Páros bérletben lezállított helyárrakkal.)

Szombat, október 20-án: „A kis alamuszi” operetta 3 felv.-ban, zenéjét írta Bokor József. (Páros bérletben.) Rendező: Tiszai Dezső.

Vasárnap, október 21-én: „A toloncz”, népszínmű 3 felv.-ban, írta Tóth Ede. (Páratlan bérletben.) Rendező: Bács Károly

Kiadó és laptulajdonos:

„Oscokonai” nyomda és kiadó r.-t.

Felolós szerkesztő:

Komlóssy Dezső.

Dr. VARGA EMIL

egyetemes orvostudor,

KÉPESÍTETT EGÉSZSÉGTAN TANÁR,
GYERMEK-ORVOS.

RENDEL . d. e. 8—9 óráig.
RENDEL . d. u. 2—4 óráig.

Lakik N.-Csapó-utca 364.

Amerikai és salon
PETROLEUM
Gyorsan száradó és tartós
szoba-lag.

Mindentéle
törött kész festékek,
szepességi főzelékek,
friss liptói turó
(kis bödönökben is),
és

kassai virstli

kapható

VARGA LAJOS

fűszerkereskedésében.

A mosás napja megszűnt féltelmes nap lenni!

A szabadékozott Szerecsen-szappan használata folytán 100 darab fehérneműt fél nap alatt kifogástalanul szép tisztára moshatunk.

A szabadékozott Szerecsen-szappan használata folytán a fehérnemű kétszer annyi ideig jó karban marad, mint bármely más szappan alkalmazásánál.

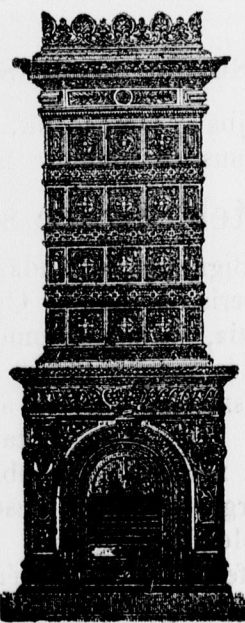
A szabadékozott Szerecsen-szappan alkalmazásánál a fehérneműt csak egyszer kell mosni, nem pedig háromszor, mint a más fajta szappanokkal.

A szabadékozott Szerecsen-szappan alkalmazásánál nem kell többé hűfűk segítségével mosni vagy pedig, az annyira ártalmas fehérítő port alkalmazni.

A szabadékozott Szerecsen-szappan alkalmazásánál megtakarítunk időt fűtőanyagot és munkaerőt. **Kezessékünk a szappantökéletes ártalmatlanságáért** kapható minden nagyobb fűszer és anyagkereskedésben (konsum-üzletben).

Főraktár: BÉCS, I., RENGASSE 6.

Az eperjesi Népbank Kályhagyára

ajánlja tiszta fehér és teljesen tűzálló agyagból készült fehér, továbbá barna és zöld ó-német, chamois és majolika

cserépkályháit

valamint **diszes kandalló, kandallós kályháit és takarékos tüzhelyeit**, melyek ez iparágban legelső rangot foglalnak el és számos elsőrangú kiállításokban részesültek.

Jutányos árak mellett

a legszolidabb és legpontosabb kivitel biztosítottatik.

A kályhák felállítását a saját kipróbált szakavatott állítóink végzik.

Egész épületek kályhaberendezését tetemes árendeménnyel vállaljuk el.

Főraktár Eperjesen.

Bizományi és mintaraktár Debreczenben.

KOVÁCS GYULA vaskereskedő urnál

Nagy-uj-utca szegletén, a Bika szálloda mellett.

Felállított minta kályháink ugyanottan megtekinthetők és a raktárról kiválasztott kályhák azonnal állíthatók.

Kardos László

Kossuth-utczai

vászon-áru üzletében ajánlatnak

valódi angol Linoleum

a legszebb mintákkal

melyek k a p h a t ó k m é t e r s z á m r a és egész szobák is bevonhatóak. A tapasztalat bizonyítja, hogy Linoleummal bevont padló szebb mint a parquet o l e s ó b b mint a p a r q u e t és lakásváltozás esetén fölszedhető, újból lerakható és újból szép. 4

FONTOS GYOMORBETEGEKNEK

a Barella P. F. W.-féle

Világi gyomor-por.

Párisban 1889. kintüntetve Gentben 1889.
Brüsszelben 1891. Bécsben 1891.
Londonban 1893. Mergdeburgban 1893. Chicagóban 1893.
Kiváló eredménnyel használtatik mindennemű gyomorbetegségek ellen, mint gyomorgörcs, gyomorsav, égés, úgyszintén vese- és hólyagbajoknál: megszüntet azonnal mindennemű fájdalmakat. Hogy minden kételkedésnek elejét vegyem, ingyen, csak a portó megtérítése ellen küldök mintákat.

Valódi csak dobozokban ár 1 frt 60 kr.

Berlin S. W. P. F. W. BARELLA

Friedrichstrasse 220/I. francia orvosi társulatok tagja.

Raktár **Török József** gyógy-
Budapest: **Török József** szertárában,
király-utca.

Magyar királyi Államvasutak Üzletvezetőség
Debreczenben.

309.66 szám.

II. — 1894.

Pályázati hirdetmény.

A magyar kir. államvasutak Királyháza állomásán létesítendő új vitorony munkáira ezennel nyilvános pályázat hirdetik, melyre a versenyfeltételek szerint felszerelt és felbélyezett ajánlatok legkésőbbben f. é. október hó 23-án déli 12 óráig a m. kir. államvasutak debreczeni üzletvezetőség titkárságánál benyújtandók.

Később érkező ajánlatok nem fognak figyelembe vétetni.

A végrehajtandó munkálatokra vonatkozó tervek, a részletes költségcsatolás és a szerződési tervezet a m. kir. államvasutak debreczeni üzletvezetőségének pályafentartási és építési osztályánál, valamint a Nagy-Szöllő-szőn székelő osztálymérnökségnél a hivatalos órák alatt megtekinthetők és ugyanott az ajánlati költségcsatolások és az ajánlati szöveg megszerezhetők.

Az ajánlatok borítékai a következő felirással látandók el:

„Ajánlat a Királyházán építendő vitorony munkáira“

Bánatpénz fejében legkésőbbben f. é. október hó 22-én délelőtti 11 óráig 270 azaz kétszázhetven frt teendő le készpénzben, vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban az előbb említett üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál. A készpénzben befizetett bánatpénz után kamat nem követelhető.

Az értékpapírok a budapesti, illetőleg bécsi tőzsdén jegyzett utolsó napi árfolyam szerint, de a névértéket meg nem haladó értékben fogadtatnak el. — Az üzletvezetőség fentartja magának az ajánlatok közt a szabad választás jogát.

Debreczen, 1894. október 12.

Az üzletvezetőség.

(Utánnomat nem díjaztatik.)

MOLL SIEDLITZ POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz MOLL A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor- és aitestbántalmak, gyomorgörcs és gyomorhív, rozott székrekedés, májbántalom vértelulás, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen, e jeles házi-szernék évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett. Ára egy lepecsételt eredeti doboznak 1 frt o. é.

Hamisítások törvényileg fenyítettnek.

**MOLL-FÉLE FRANCIA
BORSZESZ ÉS SÓ**

Csak akkor valódi

ha mindegyik üveg MOLL A. védjegyét tünteti fel és „A. MOLL“ feliratu ónozáttal van zárva.

A Moll-féle francia borszesz és só nevezetesen mint fájdalomcsillapító bedörzsölési-szer köszvény, csusz és a meghűlés egyéb következményeinél legismerteseb népszerű. — Egy ónozott üveg ára: 90 krajczár.

Moll Salicyl-szájvize.

(Főalkatrésze: füzöllyavas sziksó.)

A mindennapi szájtisztításnál különösen fontos bármely koru gyermekek, felnőttek számára; mert e szájvíz a fogak további épességét biztosítja s egy szersmind óvszer fogfájás ellen. Egy MOLL A. védjegygyel ellátott üveg ára 60 krajczár.

FŐ-SZÉTRÜLDÉS

MOLL A. gyógyszerész cs. és kir. udvari szállító által,

BÉCS: I., Tuchlauben 9. sz.

Vidéki megrendelések naponta póstautánvét mellett teljesítettek.

A raktárakban tessék határozottan MOLL A. aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni.

Raktárak: DEBRECZENBEN Tóth Béla gyógyszerész, dr. Rothsnek V. E. gyógyszerész és Szent-Királyi Tivadar uraknál.

Telefon utján is történhetnek megrendelések.

Paczelt János kertészete 178. szám
üzlete 179 szám.

Mostani saisonra szép szobai növényeket ajánlok:

Pálmák több fajban, Dracaenák, Ficus, Yaca, Aucuba, Páfrány több fajban, Pandánus és többféle más növényből nagy készletem van;

továbbá kertek részére szép diszcserejéket ajánlhatok

mint: Glycine, Bignonia és vadszöllő futó növények: Thuja, fenyőfák, piroslevelű Berberis, Mahonia, Cytissus arany esőfa, olajfa, Tamaris, Vergelia, Deutezia, jázmin, szomorufűz, Cydonia, vörös akácza, Prunus-padus, alacsony és magos törzsű rózsák. Itt jegyzett cserejékből meg lehetős nagy készletem van a saját faiskolámban és pontosan szolgáltatnak ki.

Konyhakert részére legszebb és legnemesebb fajok: eperpalántok és három éves spárga palántok olcsó árban, ugyszinte jáczint és tulipán hagymákat figyelembe ajánlom.

Együttal felkérem a nagyérdemű közönséget kertészeti telepemet személyesen meglátogatni, a hol teljes készséggel mindent meg fogok mutatni.

Gyakori látogatásáért esedezve, vagyok mély tisztelettel

Paczelt János.